

IV

(Egyéb jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG HATÁROZATA

127/07/COL

(2007. április 18.)

a Norvég Kutatási Tanács által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatásról (Norvégia)AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG ⁽¹⁾,

TEKINTETTEL az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ⁽²⁾ és különösen annak 61–63. cikkére és 26. jegyzőkönyvére,

TEKINTETTEL az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 24. cikkére,

TEKINTETTEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének ⁽²⁾ és ⁽³⁾ bekezdésére, valamint a II. része 1., 4., 6. cikkére, 7. cikkének ⁽³⁾ bekezdésére, 10., 13., 14., 16. és 20. cikkére ⁽⁴⁾,

TEKINTETTEL az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó hatósági iránymutatásokra ⁽⁵⁾, és különösen a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatásokra vonatkozó 14. fejezetre,

TEKINTETTEL a 3. jegyzőkönyv II. része 27. cikkében említett végrehajtási intézkedésekről szóló, 2004. július 14-i 195/04/COL hatósági határozatra ⁽⁶⁾,

TEKINTETTEL a Norvégiának többek között az ipari K+F program elnevezésű támogatási rendszerére vonatkozó megfelelő intézkedéseket javasoló, 1994. december 1-jei 217/94/COL hatósági határozatra,

TEKINTETTEL a javasolt megfelelő intézkedések 1994. december 19-én kelt levélben Norvégia által történő elfogadására,

TEKINTETTEL a Norvég Kutatási Tanács által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatásra vonatkozóan a hivatalos eljárás elindításáról szóló, 2006. március 8-i 60/06/COL hatósági határozatra ⁽⁷⁾,

MIUTÁN FELKÉRTÉK az érdekelt feleket, hogy az e határozatra vonatkozó észrevételeiket tegyék meg, és tekintettel az észrevételeikre,

mivel:

I. TÉNYEK

1. Eljárás

A Hatósághoz egy 2002. március 5-én kelt levélben (íratszám 02-1733-A) panasz érkezett, amely szerint a Norvég Kutatási Tanács (a továbbiakban: NKT) különböző, a Turborouter számítógépes program fejlesztéséhez kapcsolódó kutatási projektekhez nyújtott állami támogatást.

⁽¹⁾ A továbbiakban: a Hatóság.

⁽²⁾ A továbbiakban: EGT-megállapodás.

⁽³⁾ A továbbiakban: Felügyeleti és Bírósági Megállapodás.

⁽⁴⁾ A továbbiakban: 3. jegyzőkönyv.

⁽⁵⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott és közzétett, módosított, az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve 1. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó iránymutatások, az állami támogatások eljárási jogi és anyagi jogi szabályai (HL 1994., L 231., EGT-kiegészítés 32. szám, 1994.9.3.). A továbbiakban: iránymutatások.

⁽⁶⁾ HL L 139., 2006.5.25., 37. o. és EGT-kiegészítés 26. szám, 2006.5.25., 1. o.

⁽⁷⁾ HL C 258., 2006.10.26., 42. o.

A Hatóság a norvég hatóságoktól 2002. április 26-i levelében (iratszám 02-2605-D) adatokat kért be. A Kereskedelmi és Ipari Minisztérium 2002. június 3-án kelt levelében (iratszám 02-4177-A) válaszolt, amely tartalmazta az NKT észrevételeit az úgynevezett Turborouter projektről.

Többszöri levélváltást követően ⁽⁸⁾ 2006. március 8-i levelében (363353. számú esemény) a Hatóság tájékoztatta a norvég hatóságokat, hogy a Norvég Kutatási Tanács által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatás vonatkozásában a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárás kezdeményezéséről határozott.

A norvég hatóságok 2006. április 7-én kelt levelükben nyújtották be a hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló hatósági határozatra vonatkozó észrevételeiket.

Az eljárás elindításáról szóló 60/06/COL hatósági határozatot közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában és annak EGT-kiegészítésében ⁽⁹⁾. A Hatóság felhívta az érdekelt feleket, hogy tegyék meg az észrevételeiket.

A Hatóság egy érdekelt féltől vett át észrevételeket. A Hatóság 2006. december 1-jei levelében (400677. számú esemény) továbbította ezeket az észrevételeket a norvég hatóságoknak. A norvég hatóságok az Oktatási és Kutatási Minisztérium 2007. január 5-i levelét a Reform- és Közigazgatási Minisztérium 2007. január 8-án kelt levelében (405517. számú esemény) továbbítva benyújtották észrevételeiket.

2. Az NKT alapokból támogatott Turborouter számítógépes programmal kapcsolatos négy projekt

2.1. A projektek leírása

A következőkben a Hatóság az értékelt projektekről csak rövid leírást nyújt. Az egyenkénti részletes leírásokat lásd a 60/06/COL hatósági határozatban ⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ A Hatóság és a norvég hatóságok között történt többszöri levélváltásra vonatkozó részletesebb információkat lásd a hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló 60/06/COL hatósági határozatban, HL C 258., 2006.10.26., 42. o., valamint EGT-kiegészítés 53. szám, 2006.10.26., 15. o.

⁽⁹⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

⁽¹⁰⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

2.1.1. 40049. projekt – Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában (a Turborouter számítógépes szoftver első változata)

A Turborouter a hajóflotta menetrendjének optimális tervezését szolgáló eszköz ⁽¹¹⁾, azaz segít eldönteni, hogy a különböző rakományokat mely hajóra osszák. Egyesíti a tervezők tudását és tapasztalatát a számítógép számolási képességével. A Turborouter elektronikus tengerészeti térképeken alapszik, amelyeken fel lehet tüntetni a menetrendi információkat, valamint a hajókról, kikötőkről, rakományokról, stb. adatbázist foglal magában; a kikötők közötti távolságokat automatikusan kiszámítja; jelentéseket tartalmaz a hajók pozíciójáról és automatikusan frissíti az érkezés becsült időpontját; a hajóflotta menetrendjének tervezéséhez fejlett optimalizálási eljárásokat foglal magában, valamint a kézi tervezéshez menetrend megjelenítőt vagy menetrend számítási kulcsot.

A Turborouter kísérleti szoftver első verzióját a 40049. „Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában” projektnak „Az integrált szállítványozási és logisztikai láncok tervezéséhez és működtetéséhez szükséges módszerek és elemzési eszközök” elnevezésű egyik alprojektjével kapcsolatos kutatás első évében fejlesztették ki.

2.1.2. A Turborouter számítógépes program továbbfejlesztése

A norvég hatóságok által szolgáltatott információk szerint az NKT a K+F támogatására több, a Turborouter szoftver csomag fejlesztésével kapcsolatos projektet is kiválasztott.

2.1.2.1. 138811. projekt – AlgOpt

E projekt célja ⁽¹²⁾ valamely hajóflotta optimális kihasználtságának kiszámítása érdekében gyakorlati algoritmus tesztek fejlesztési és végeztési, amikor adottak olyan kötelezettségek, melyek szerint több vevő számára kell rakományokat berakodni, olyan előírások, melyek meghatározzák, mikor kell a rakományokat a rendeltetési kikötőben berakodni és kirakodni, illetve a lehetőség arra vonatkozóan, hogy az egyes utakon közös rakományban, korlátozott mennyiségben ömlesztett árut szállítsanak, valamint olyan korlátozások, amelyek miatt nem minden érintett hajó alkalmas valamennyi vevő vagy kikötő kiszolgálására. Az algoritmusokat olyan szoftverkoncepcióba kell integrálni, ami a felhasználóknak teljes körű ellenőrzést kínál, valamint azt a lehetőséget, hogy az algoritmusok által tett javaslatokat felülírják.

A norvég hatóságok által benyújtott információk szerint az AlgOpt projekt csak előtanulmány volt a felhasználói követelmények meghatározására, valamint egy vizsgálat annak megvalósíthatóságáról, hogy a Turboroutert a szerződéses partner, a Beltship Management AS. társaság képes lesz-e használni.

⁽¹¹⁾ A következő információk a „TurboRouter Vessel schedule optimizing software” („TurboRouter hajó menetrend optimalizáló szoftver”) című brosúrából származnak, amely a Marintek weboldalán rendelkezésre áll: <http://www.marintek.no>

⁽¹²⁾ Az információk a Marintek weboldaláról származnak: <http://www.marintek.no>

2.1.2.2. 144265. projekt – Hajónapló II

A Hajónapló projekt elsősorban a tengeri szállításra vonatkozott. Ez a projekt⁽¹³⁾ a szándékok szerint egy korábbi Hajónapló elnevezésű projekt eredményeit (amelyikhez nem tartozott hozzá a Turborouter használata) használta fel az áruk háztól házig történő szállításának követelményeire összpontosítva, olyan esetekben, amelyek fő eleme a tengeri szállítás. Az egyik fő tevékenység a Szállítási Lánc Irányítási Rendszer (TCMS) és a Turborouter integrációjával foglalkozott, amely során meg kellett volna határozni az interfészt, és bizonyítani kellett volna a Turborouter és a TCMS bemutató közötti információcserét. Ez a projekt nem valósította meg a célkitűzését, elsősorban azért, mert a TCMS-t és a Turboroutert nem lehetett megfelelően integrálni.

2.1.2.3. 144214. projekt – Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára

A „Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára” elnevezésű kísérleti fejlesztési projekt célja a nagyon összetett szállítási műveletek számára magas fokú optimalizálási és menetrend-tervezési algoritmusok fejlesztése. A norvég hatóságok kifejtették, hogy az algoritmusok könyvtára nagyon kereskedelem- és vállalat-specifikus, így társasági tulajdonban kell lennie, és nem lehet a szabványos Turborouter „eszköztár” része.

2.2. A négy támogatás és az ipari K+F programok norvég támogatási rendszere közötti kapcsolat leírása

A norvég hatóságok által szolgáltatott információk szerint a négy támogatás, amelyre ez a határozat vonatkozik, az „ipari K+F programok” (*brukerstyrte forskningsprogrammer*) elnevezésű támogatási rendszer keretein belül jutott támogatáshoz.

Az NKT által igazgatott „ipari K+F programok” (*brukerstyrte forskningsprogrammer*) elnevezésű támogatási rendszert az EGT-megállapodás hatálya lépése előtt hozták létre.

1994 decemberében a Hatóság határozatot fogadott el az EGT-megállapodás hatálya lépése előtt Norvégiában létező kutatást és fejlesztést szolgáló több támogatási rendszerről, többek között az ipari K+F program (*brukerstyrte forskningsprogrammer*, 93-183. számú ügy) elnevezésű támogatási rendszerről. Ebben a határozatban a Hatóság megfelelő intézkedéseket javasolt a programnak az EGT-megállapodás állami támogatási szabályával történő összhangba hozása érdekében⁽¹⁴⁾. Nevezetesen a Hatóság olyan részletes rendelkezések bevezetését javasolta Norvégiának, amelyek biztosítanák, hogy a támogatások odaítélése az állami támogatásokról szóló iránymutatások 14. fejezetében meghatározott elveknek megfelelően történjen.

Norvégia az 1994. december 19-én kelt levelében elfogadta a Hatóság által javasolt megfelelő intézkedéseket. A megfelelő

⁽¹³⁾ Az információk a Marintek honlapjáról származnak: <http://www.marintek.no>

⁽¹⁴⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994.12.1-i 217/94/COL határozata. A határozat a következő rendszerekre vonatkozik: az SND által odaítélt ipari K+F szerződések (93-147. ügy) és állami K+F szerződések (93-182. ügy), valamint az NKT által odaítélt ipari K+F projektek (93-181. ügy) és ipari K+F programok (93-183. ügy).

intézkedések elfogadása azt vonja maga után, hogy az ipari K+F program alapján odaítélt támogatásokat a Hatóság 1994-ben elfogadott K+F iránymutatásainak rendelkezéseivel összhangban ítélik oda.

A támogatást az NKT ítélte oda ezeknek a projekteknek az ipari K+F program elnevezésű kutatási és fejlesztési rendszer keretein belül.

3. A 60/06/COL határozatban a Hatóság által kifejezett kétségek

2006. március 8-án a Hatóság a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve II. része 1. cikkének (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról határozott, az NKT által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatás vonatkozásában (60/06/COL határozat). Az eljárás elindításáról szóló határozatában a Hatóság ismertette a panaszt, az NKT alapokból támogatott Turborouter számítógépes programmal kapcsolatos négy projektet, valamint a négy odaítélt támogatás és a norvég ipari K+F program támogatási rendszer közötti kapcsolatot.

A Hatóság részletesen értékelte az érintett négy projekt értékeléséhez alkalmazandó jogi keretet⁽¹⁵⁾. A Hatóság 217/94/COL határozatában ajánlott megfelelő intézkedések elfogadását követően bármely, az ipari K+F program alapján odaítélt támogatást az 1994-es K+F iránymutatásokkal összhangban kellett odaítélni. Ezért értelemszerűen bármely, az ipari K+F program elnevezésű rendszer alapján odaítélt támogatás, amely nem felel meg az 1994-es K+F iránymutatásoknak, a rendszer alkalmazási területén kívül esik. Ennek megfelelően új egyedi támogatást képez, és mint olyat, egyedileg be kell jelenteni a Hatóságnak, valamint a támogatás odaítélésének időpontjában alkalmazandó K+F iránymutatások alapján értékelni is kell.

A hivatalos vizsgálat elindításának okát illetően a Hatóság több szempontból is kétségeit fejezte ki arra vonatkozóan, hogy az érintett négy K+F projekt az ipari K+F program elnevezésű támogatási rendszer keretein belül jutott-e támogatáshoz.

A Hatóságnak kétségei voltak afelől, hogy ezek a projektek nem haladták-e meg az alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés szakaszát, illetve nem képeztek-e kereskedelmi terméket. A szóban forgó esetben a kereskedelemben nem felhasználható kísérleti projekt és a kereskedelmi végtermék között a határvonal nagyon kuszának tűnt, mert ezt a szoftvert újonnan hozzá kell igazítani az egyes végső felhasználókhöz konkrétan hozzárendelt minden egyes új alkalmazáshoz. A Hatóság megkérdőjelezte, milyen mértékben vonatkozik az alkalmazott kutatás fogalom meghatározása a Turborouter számítógépes program azon továbbfejlesztett változatára, amit a végső felhasználók konkrét igényeiket kiszolgáló alkalmazások fejlesztésére használnak fel.

⁽¹⁵⁾ Lásd a 60/06/COL határozat II.1. szakaszát, 11. o. kk.

Az eljárás azon szakaszában rendelkezésre álló információk alapján a Hatóság nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa, ezeket a projekteket helyesen sorolták-e be kísérleti fejlesztési tevékenységekként, vagy ellenkezőleg, már túl közel kerültek a piachoz ahhoz, hogy állami támogatásban részesülhessenek.

Ezen felül a Hatóságnak kétségei voltak a projektek finanszírozásával kapcsolatban is, mégpedig a projektek kedvezményezettjei természetben történő saját hozzájárulásainak tényleges kifizetéseit illetően.

A panaszos által ismertetett érvelést követően a Hatóságnak kétségei támadtak arra vonatkozóan, vajon mesterségesen növelték-e a kedvezményezett vállalkozások a működési költségeik fedezése érdekében a projektek teljes költségét illetve megfeleltek-e a projektek valós kutatási költségei az NKT által odaitélt összegeknek.

A Hatóságnak úgy tűnt, hogy a Marintek, vagyis az a kutatóintézet, amelyik az első Turborouter számítógépes programot kifejlesztette, rendelkezik a szükséges know-how-val és technológiai szakértelemmel a projekt megvalósításához. Ezért az tűnt az ésszerűnek, hogy azt feltételezzük, a munka nagy részét saját alkalmazottai végezték el. Ez elvileg arra utalna, hogy a résztvevő vállalkozások alkalmazottainak közreműködése valószínűleg a felhasználói igények meghatározásával és/vagy – bizonyos mértékig – a teszteléssel lehetett kapcsolatos. A kutatási projekt teljes költsége annival alacsonyabb és a támogatásintenzitás annival magasabb lehet, amilyen mértékben a résztvevő vállalkozások természetbeni hozzájárulása esetleg nem felelt meg a kutatási költségeknek.

Ezen okoknál fogva a Hatóságnak kétségei voltak arra nézve, hogy a fent említett projektek az alkalmazandó K+F iránymutatásoknak megfelelően részesültek támogatásban, valamint felmerült, hogy a kedvezményezettek esetleg az ipari K+F programok rendszerével kapcsolatosan elfogadott megfelelő intézkedéseket sértve használták fel a támogatást.

4. Harmadik felek észrevételei

2006. november 24-én a Hatóság egy érdekelt féltől észrevételeket vett át, amelyek inkább általános jellegűek voltak, mintsem közvetlenül a Hatóság által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatásra vonatkozóan a hivatalos eljárás elindításáról szóló 60/06/COL határozatban kifejtett kétségekre vonatkoztak volna. Ez a fél azt állította, hogy a Norvég Kutatási Tanács jelentős pénzeszközöket adott az OPTIMAR elnevezésű új projektnek⁽¹⁶⁾. Ezt a projektet 2005-2009 között teljes egészében a Norvég Kutatási Tanács támogatja. Ideális esetben ezt a projektet a Trondheimi Norvég Tudományos és Műszaki Egyetem (a továbbiakban: NTNU) Operatív Kutatási Kara vezeti. E projekt végső célja a Turboroutert kereskedelmi projektté továbbfejlesztteni, ami már folyamatban van.

Ez a fél hozzátette: „Trondheimben Marielle Christiansen professzor (az OPTIMAR projekt vezetője) úgy véli, hogy a vállalatoknak kifejezett nehézségekkel jár részt venni e programban és hasznosítani az eredményeit – pedig az állítások szerint ez egy állami kutatási program, amelynek célja valamennyi norvég vállalat számára az alapok bővítése –, mivel már szorosan együttműködnek a SINTEF-fel és a MARINTEK-kel, valamint ígéretet tettek arra, hogy a kutatási eredményeket megosztják ezekkel a kereskedelmi szervezetekkel (a SINTEF és a MARINTEK is Trondheimben található intézmény, és több oknál fogva szoros kapcsolataik vannak az NTNU műszaki egyetemmel).”

E fél véleménye szerint „valóban a Turborouter a közös elem ebben a kérdésben, mivel minden alkalmazott, aki az NTNU-nál/Operatív Kutatási Karnál/Marintek-nél/SINTEF-nél dolgozik, a TURBOROUTER-t látja a közös céljának”.

Ez a fél azt állítja, hogy a TURBOROUTER fejlesztésén dolgozó társaságok az NTNU-n keresztül jelenleg még több állami támogatásban részesülnek, ipari alapkutatásra szánt pénzeszközök formájában.

Az utolsó észrevétel szerint a Turboroutert nem használja azon társaságok egyike sem, amelyek a fejlesztéséhez finanszírozásban részesültek, ami e felet annak a következtetésnek a levonására készítette, hogy a kutatási projekt során kapott finanszírozás pusztán a napi működésük támogatását szolgálta.

5. A norvég hatóságok észrevételei

5.1. *Észrevételek a Hatóság hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló határozatával kapcsolatban*

5.1.1. *A Reform- és Közigazgatási Minisztérium észrevételei*

2006. április 7-én kelt levelében a Reform- és Közigazgatási Minisztérium utalt a norvég hatóságokkal történt hivatalos levélváltás ismertetésére a 60/06/COL hatósági határozatban. A norvég hatóságok továbbá hivatkoztak a Hatóság és a norvég hatóságok között 2002 októberében és 2004 szeptemberében történt találkozókra, valamint hozzátették, hogy a Hatóság és a norvég hatóságok 2003. május 22-én is tartottak találkozót Brüsszelben.

A norvég hatóságok rámutattak arra, hogy a 60/06/COL hatósági határozat nem írta le, *hogyan* torzította a versenyt az EGT-ben vagy harmadik országok piacán a Turborouter program fejlesztésére nyújtott támogatás. Véleményük szerint ezt a kérdést tisztázni kell, mert a Turborouter K+F program nem hozta meg a várt eredményt. Bár a norvég hatóságok elismerték, hogy a projektből származó immateriális know-how-t terjesztették más K+F projektek felé, de nem tartották egyértelműnek, hogy ez érintette volna a versenyt a belső piacon vagy harmadik országok piacán.

⁽¹⁶⁾ Lásd <http://www.iot.ntnu.no/optimar/>

A norvég hatóságok vitatták a panaszos egyes állításaiban szereplő, a Hatóság határozatában megismételt tényeket, különösen a 60/06/COL határozat 3. oldalának harmadik szakaszában található állításokat, valamint a panaszos alátámasztásul szolgáló idézeteit.

A norvég hatóságok először is megkérdezték, hogyan volt képes a panaszos a projekteket a piachoz túl közelinek besorolni. Rákérdeztek továbbá, hogyan állíthatta a panaszos, hogy a kutatási és fejlesztési eredményeket nem terjesztették, annak ellenére, hogy a program tulajdonjogát a Marintek kapta meg. Végül megkérdezték, mi alapján állíthatta a panaszos, hogy a résztvevő társaságok saját hozzájárulásai a valóságban kisebbek voltak, mint azt az igénylőlapon bejelentették. Az NKT szerint a panaszos kérelmét az igénylőlapokba és a K+F szerződésekbe történő betekintésre szakmai titoktartás okán visszautasították. Ilyen háttér mellett a norvég hatóságok úgy vélték, hogy a panaszos állításai általában véve nem tűntek megalapozottnak. A norvég hatóságok hozzátették: „A panaszos állításai, miszerint az érintett társaságok saját hozzájárulásai kisebbek voltak, mint amint azokat az igénylőlapon bejelentették, arra is utal, hogy ezeket a cégeket állami támogatással való visszaéléssel vádolják. Ez a Turborouter projekteken részt vevő társaságok jogbiztonságával kapcsolatos kérdéseket is felvet. A panaszos ezen állításait ezért egyértelműen alá kell támasztani.”

5.1.2. A Norvég Kutatási Tanács észrevételei

A Reform- és Közigazgatási Minisztérium fent említett leveléhez csatolt levélben a Norvég Kutatási Tanács (a továbbiakban: NKT) észrevételeket tett a Hatóság 60/06/COL határozatával kapcsolatban. Az NKT rámutatott, hogy a kért valamennyi rendelkezésre álló információt és pontosítást, beleértve a Turborouter fejlesztésével kapcsolatos, NKT finanszírozással támogatott négy projekt összes projektdokumentációjának másolatait továbbította a Hatóság számára. Az NKT szerint a találkozók és levélváltások során – beleértve a hatóságok 2003. június 20-i leveléig – az egyetlen tárgyalt kérdés a projekteknél a K+F támogatásáról szóló iránymutatások szerint történő helyes besorolása volt.

A projektek leírásával kapcsolatban az NKT azt állította, hogy a Hatóság 60/06/COL határozatában megadott táblázatok, amelyek a projektek finanszírozását ismertetik, nem felelnek meg teljes mértékben a szövegben megadott adatoknak. Az NKT által a projekteknél nyújtott finanszírozás két részből állt. Az NKT-től származó pénzeszközök egyik része valójában a Norvég Hajótulajdonosok Szövetségétől, magánalapokból származott, míg a másik része állami alapokból. Az alábbi táblázat, amely megegyezik a 2003. április 11-i levélben a Hatóságnak benyújtott táblázattal, ismerteti a helyzetet. A 138811. AlgOpt projekt vonatkozásában a 60/06/COL határozatban szereplő táblázat a projekt induláskori adatait adja meg. A végrehajtás során a projekt további 100 000 NOK finanszírozást kapott, amelyből 25 000 NOK-t az NKT nyújtott.

1. táblázat

Az NKT által támogatott projektek, amelyek a Turborouter fejlesztésével kapcsolatosak

	40049. p.		144265. p.		138811. p.		144214. p.	
	Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában		II. hajónapló		AlgOpt		Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára	
	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%
Saját pénzeszközök	4 500	43	800	13	625	61	1 950	28
Egyéb magánpénzeszközök	0	0	3 250	52	75	7	2 750	39
Egyéb állami pénzeszközök	0	0	0	0	0	0	0	0
NKT MARITIM program MARITIM	6 000	57	2 150	35	325	32	2 300	33
Ebből NHSz	1 380	13	750	12	120	12	805	12
Ebből állami	4 620	44	1 400	23	205	20	1 495	21
Összes pénzeszköz	10 500	100	6 200	100	1 025	100	7 000	100
Személyzet és közvetett	8 700	83	800	13	545	53	4 100	59
K+F beszerzése	600	6	2 150	35	380	37	2 900	41

	40049. p.		144265. p.		138811. p.		144214. p.	
	Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában		II. hajónapló		AlgOpt		Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára	
	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%
Felszerelések	450	4	100	2	0	0	0	0
Egyéb működési költség	750	7	3 150	51	100	10	0	0
Összes költség	10 500	100	6 200	100	1 025	100	7 000	100
Szerződéses partner	Marintek		UECC		Beltship Management AS		Beltship Management AS	
Résztevők	NTNU		Marintek		Marintek		Marintek	
			R.S. Platou Shipbrokers				Iver Ships AS	
			Iver Ships AS				Shipnet AS	
			LogIT AS				Laycon Solutions AS	
			Lorentsen & Stemoco AS					
			Astrup Fearnleys AS					
			DFDS Tollpost Globe					
			Shipnet AS					
			Wallenius Wilhelmsen					
			SINTEF Tele og data					
Projekt időtartama	1996. jan.–1998. dec.		2001. jan.–2002. dec		2000. jan.–2000. okt.		2001. jan.–2002. dec.	

A 60/06/COL hatósági határozatban szereplő azon észrevétel illetően, miszerint nem tűnt úgy, hogy az NKT ellenőrizte volna, hogyan történik a kedvezményezettek saját hozzájárulásainak szétosztása a különböző tevékenységek között, valamint hogy azokat ténylegesen kifizették-e, az NKT úgy vélte, hogy a Hatósággal történt korábbi levélváltás során leírta, hogyan ellenőrzi a támogatható költségeket, mielőtt a szerződéses partnernek kifizetné a támogatást, valamint hogyan fizeti ki a különböző hozzájárulásokat ⁽¹⁷⁾.

A 138811. AlgOpt, 144265. II. hajónapló és a 144214. Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára elnevezésű projektek tekintetében az NKT újból megállapította, hogy mind a három projektet kísérleti fejlesztésként sorolták be, miután a projektek alkalmazásait az NKT projekt értékelésre vonatkozó eljárásainak és iránymutatásainak megfelelő alapos értékelésnek vetették alá. Ezeket az eljárásokat és iránymutatá-

sokat azért léptették életbe, hogy biztosítsák, hogy az ipari K+F programok elnevezésű támogatási rendszer alapján odaítélt támogatások megfeleljenek az állami támogatásokról szóló iránymutatások 14. fejezetében meghatározott elveknek.

Az NKT kifejtette, hogy az NKT tevékenységeinek vonatkozásában létezik egy belső minőségbiztosítási rendszer. E rendszer neve DOKSY. A DOKSY az NKT által követett iránymutatások, eljárások és gyakorlatok széles körű dokumentálását foglalja magában. Az egyik ilyen dokumentum a kiválasztott projektek esetében alkalmazott támogatásintenzitás meghatározásáról szóló iránymutatás. E DOKSY-5-6-1-4-IE számú, „Støtteandel etter EØS-bestemmelse” (támogatásintenzitások az EGT-szabályok szerint) elnevezésű belső dokumentum megfelel a Hatóság K+F iránymutatásainak. A dokumentum a Hatóság K+F iránymutatásaiiban szereplő különböző K+F szakaszok fogalom meghatározásainak megfelelően alkalmazza a fogalom meghatározásokat és a megfelelő támogatásintenzitásokat. Az NKT-tól támogatásban részesülő valamennyi projekt értékelése és besorolása a DOKSY iránymutatásokon alapszik.

⁽¹⁷⁾ Mégpedig a 2005. január 31-én kelt levelük 4. oldalán.

1999. óta a DOKSY 5-6-1-4-IE-n túlmenően valamennyi projektet a „Provis” számítógép-alapú rendszer felhasználásával is értékeli. A Provis az 5-6-1-2-EE számú „*Prosjektvurdering i Provis*” Doksy ismerteti. A Provisban az egyes projekteket tizenegy különböző szempont szerint értékeli. A Provisban a kutatási kategóriák besorolásával kapcsolatos legfontosabb szempontok a 3. számú „*Kutatási tartalom*” és a 9. számú „*Hozzáadott érték*” szempont. Az egyes szempontok esetében több kritériumot vagy jellegzetességet alkalmaznak annak jellemzése érdekében, hogy a projekt milyen mértékben felel meg a szempontoknak.

Az 5-6-1-2-IE számú Doksy 3. számú szempontja értékelésének leírásakor az iránymutatás kiemeli, hogy „*A kutatási tartalom jelzi a projekt milyen mértékben hoz létre új tudást*”. Ez a kritérium közvetlenül összefügg az ipari kutatásnak a K+F iránymutatásokban szereplő leírásával, ahol az előírás az, hogy a tevékenység „*célja az új tudás megszerzése*” kell legyen.

Az 5-6-1-2-EE számú Doksy 9. számú szempontjának értékelésére vonatkozó iránymutatásban a leírás szerint: „*A hozzáadott érték jelzi, hogy a Kutatási Tanácstól származó támogatás milyen mértékben indít el olyan erőfeszítéseket, tevékenységeket, eredményeket és hatásokat, amelyek a támogatás odaítélése nélkül nem valósultak volna meg*.” Ez a kritérium a K+F iránymutatások 14.7. pontjával, a K+F támogatás ösztönző hatásával kapcsolatos.

Ezen az alapon az NKT azzal érvelt, hogy mivel a projektek értékelését az NKT projekt értékelésre vonatkozó eljárásainak és iránymutatásainak megfelelő alapossággal végezték el, nem lehet kérdéses, hogy a projekteket helyesen sorolták be. A panaszt követően, és miután a Hatóság megindította előzetes vizsgálatát, az NKT újból megvizsgálta ezeket a projekteket, megismételve mindazonáltal eredeti álláspontját.

„A 2003. május 22-i, brüsszeli találkozó során a projektek közül kettő, a 40049. számú és a 144214. számú projekt kapcsán tárgyalások folytak egyes tevékenységek besorolásáról. 2003. június 20-i levelünkben, amely válasz volt erre a találkozóra, szót emeltünk amellett, hogy az NKT fő álláspontja szerint a 40049. számú projekt valamennyi tevékenysége besorolható legalább ipari kutatásként, valamint a 144214. számú projekt valamennyi tevékenysége besorolható legalább kísérleti fejlesztésként. Ugyanakkor bebizonyítottuk a Hatóságnak, hogy a projektekhez nyújtott támogatások teljes összege a K+F iránymutatások 14.5.2. fejezetének (5) bekezdésében meghatározott súlyozott átlag megengedhető határértékén belül volt. Ez az eset áll fenn még akkor is, ha a 144214. számú projekt esetében a vitatott tevékenységek nem kapnak támogatást. Hasonló vizsgálatot és számításokat lehet a 138811. számú és a 144265. számú projektek esetében is végezni. Ebben az összefüggésben arra is utalnánk, hogy a három projekt (138811., 144214. és 144265.) közül valamennyi cégek és állami kutatási szervezetek (ebben az esetben a Marintek) közötti tényleges együttműködés

is magában foglalt. A K+F iránymutatások 14.5.3. fejezete (5) bekezdésének b) pontja szerint ezek a kísérleti fejlesztésként besorolt tevékenységek 35 %-os támogatásintenzitással támogathatóak. A Hatóság a projektek finanszírozásával és a támogatásintenzitásokkal kapcsolatban is kifejezte kétségeit. A csekély eltérés a 138811. AlgOpt projekttel kapcsolatos adatokban, amelyek a 60/06/COL határozat 17. oldalán található 1. és 2. táblázatban szerepelnek, a fenti 1.3. szakasz a) pontjában került tisztázásra. A pontos adatok, amelyek a Norvég Hajótulajdonosok Szövetségének a hozzájárulását is tartalmazzák, az e levél azon szakaszában található táblázatban vannak megadva.”

A 144265. II. hajónapló projekt esetében, a Hatóság azon megjegyzésével kapcsolatban, miszerint az NKT által nyújtott összeg egyenlő a K+F megvásárlásához szükséges összeggel, az NKT azzal érvelt, hogy ez nem jelenti azt, hogy a II. hajónapló projektbe befektetett magán erőforrásokat ne K+F tevékenységekre használták volna: „Az olyan, ipar által vezérelt projektek esetében, amelyekre magántársaságok jelentkezhetnek, általában ösztönözzük az együttműködést a magántársaságok és az állami K+F intézmények között. Az ilyen jellegű együttműködés ösztönzése érdekében egyes ipar által vezérelt projektek ajánlatételi felhívásaiban közölhetjük, hogy a jelentkezést kedvezően bíráljuk el, amennyiben a kutatási intézményektől (intézetektől vagy egyetemektől) történő külső K+F vásárlások legalább olyan összegűek, mint az NKT által nyújtott támogatás. E megközelítés célja, hogy ösztönözze a magánszektor kutatóintézetektől történő K+F vásárlásra fordított beruházásainak növekedését. Ez az oka annak, hogy több projekt esetében az NKT által nyújtott finanszírozás pontosan megegyezik a K+F szolgáltatások vásárlásához szükséges összeggel.”

A 60/06/COL határozatban a Hatóság megállapította, hogy felmerült a kérdés, vajon ez a megközelítés arra vezette-e az NKT kedvezményezettjeit, hogy rendes működési költségeiket beleszámítsák a K+F költségeikbe. Ezért a Hatóság azt kérdezi, vajon felfújták-e a teljes projekt költség adatokat annak érdekében, hogy látszólag több állami finanszírozásban részesüljenek. Az NKT véleménye szerint nem érthető, hogyan vezethet ilyen eredményre az NKT megközelítésébe beépített ösztönző struktúra, amely a K+F vásárlást ösztönzi.

Az NKT 2005. január 31-én kelt, a Hatóságnak címzett levelében ismertette az e projektek idejében érvényes, a projektek költségeire vonatkozó szabványos dokumentálási eljárást: „Az érintett projektek esetében a szerződéses partner számára előírtuk a projekt költségeit részletező kifizetés-igénylési beszámoló (regnskapsrapport) évente háromszori benyújtását, beleértve a résztvevő személyek (név szerint történő) igazolását, a személyenként ledolgozott munkaórák számát, valamint a projekt számlát terhelő óránkénti költséget. A beszámolót a projektért felelős személy írja alá. Az év végén az éves elszámolást hiteles könyvelő is ellenőrzi, majd aláírja. A könyvelő a szerződéses partneren kívül álló fél. Az NKT kifizetési függtek a benyújtott elszámolások jóváhagyásától.”

Az NKT tájékoztatta a Hatóságot, hogy kapcsolatba lépett a United European Car Carriers-szel (UECC) és a Jebsens-szel (a Beltship Management jogutódja), valamint további dokumentumokat kért be az e projektekkel kapcsolatos költségekről. A Jebsens 2006. március 17-i levelét és az UECC 2006. március 29-én kelt levelét továbbították a Hatóságnak. Az UECC levelében található 144265. II. hajónapló projektről benyújtott kifizetés-igénylési beszámoló a többi résztvevő partner aláírt költségkimutatásait is tartalmazták. A társaságoknak nem voltak a ledolgozott órákról általános nyilvántartási rendszereik, ami azt jelenti, hogy a projektekkel töltött órákat csak az évente háromszor az NKT-nak megküldött kifizetésigénylési beszámolóban dokumentálták. Semmilyen további dokumentáció nem létezik. Az NKT véleménye szerint ez azt jelenti, hogy a projektek költségeit a rendelkezésre álló kifizetésigénylési beszámoló alapján kell értékelni.

Az NKT végül arra is rámutatott, hogy ezek a kifizetésigénylési beszámolók az NKT beszámolási eljárásainak megfeleltek, valamint arra, hogy a kedvezményezettek a támogatásokat odaítélő szerződések szerinti valamennyi kötelezettségüket teljesítették. Az NKT véleménye szerint „egyértelmű ellenkező bizonyíték hiányában nincs okunk feltételezni, hogy a támogatással visszaéltek volna.”

5.2. Észrevételek a harmadik felek észrevételeivel kapcsolatban

A Reform- és Közigazgatási Minisztérium 2007. január 8-án kelt levelében (405517. számú esemény), amelyben az Oktatási és Kutatási Minisztérium 2007. január 5-i levelét is továbbították, a norvég hatóságok a harmadik fél észrevételeivel kapcsolatban nyújtottak be megállapításokat.

A norvég hatóságok véleménye szerint az OPTIMAR projektre vonatkozó észrevételek nem nyújtanak olyan információkat, amelyek a 60/06/COL hatósági határozat tárgyát képező négy projekttel kapcsolatosak lennének: „Bár ezt kifejezetten nem jelenti ki, úgy tűnik, hogy a harmadik fél azon a véleményen van, hogy a Tengeri Szállítási és Logisztikai Optimalizálás, OPTIMAR elnevezésű ipari alapkutatási projekt támogatására jogellenesen nyújtottak állami támogatást. Véleményünk szerint nem ez a helyzet. Az OPTIMAR projekt támogatására a Trondheimi Tudományos és Műszaki Egyetem (NTNU) az NKT-tól a 1666S6. számú projekt címén finanszírozásban részesül. Az ipari partnerek, akik az eredeti négy projekt résztvevői voltak, nem vesznek részt ebben az ipari alapkutatási projektben.”

A harmadik fél azon állításával kapcsolatban, hogy a Turboroutert a finanszírozásban részesült társaságok közül egyik sem használja, az NKT azon a véleményen van, hogy ha még ez is lenne a helyzet, ez nem támasztja alá, hogy jogellenesen használtak volna fel állami támogatást a 60/06/COL hatósági határozat tárgyát képező négy projekt esetében. A kutatás és fejlesztés egyik legjellemzőbb tulajdonsága, hogy kockázattal jár. Néha a kutatási eredményeket alkalmazni lehet az üzemeltetéshez, vagy fel lehet használni kereskedelmi termékekhez vagy szolgáltatásokhoz, néha pedig nem.

II. ÉRTÉKELÉS

1. Az állami támogatás megléte

1.1. Állami támogatás az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése értelmében

Az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Ha e megállapodás másként nem rendelkezik, összeegyeztethetetlen az e megállapodásban foglaltak érvényesülésével az EK-tagállamok vagy az EFTA-államok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amelyben ez érinti a Szerződő Felek közötti kereskedelmet.”

Ahhoz tehát, hogy valamely intézkedést állami támogatásnak lehessen tekinteni, annak szelektív előnyt kell jelentenie bizonyos vállalkozások számára, állami forrásból kell származnia, torzítania kell a versenyt, valamint érintenie kell az EGT-megállapodás Szerződő Felei közötti kereskedelmet.

A Hatóság a 60/06/COL határozatban található értékelésében már arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált Turborouter számítógépes program fejlesztéséhez kapcsolódó projektek részére az NKT által nyújtott támogatások állami támogatásnak minősülnek. Ebben a vonatkozásban utalunk e határozat II. szakaszának 2. pontjára. Ezt az értékelést a harmadik fél vagy a norvég hatóságok nem vitatták. A Hatóság ezért fenntartja az álláspontját, miszerint a támogatások állami támogatásnak minősülnek.

1.2. Az alkalmazandó jogi keret

Az NKT által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatásra vonatkozóan a hivatalos eljárás elindításáról szóló 60/06/COL határozatban a Hatóság részletesen kifejtette milyen jogi keret alkalmazandó az e vizsgálat által érintett négy projekt értékelése során. A következő értékelés megértése érdekében a Hatóság a jogi helyzetet ⁽¹⁸⁾ az alábbiakban röviden körvonalazza.

Az e határozatban értékelt négy projektnek az ipari K+F program (*brukerstyrte forskningsprogrammer*, 93-183. számú ügy) keretében nyújtottak kutatási és fejlesztési támogatást. Az ipari K+F program már 1994. előtt életbe lépett. A Hatóság 1994. decemberi 217/94/COL határozatában értékelt az ipari K+F programot és megfelelő intézkedéseket javasolt annak előírásához, hogy a támogatások odaítélése az állami támogatásról szóló iránymutatások 14. fejezetében meghatározott elvekkel összhangban történjen.

⁽¹⁸⁾ További részleteket lásd: 60/06/COL határozat, II. szakasz 1. pontja, 11. oldal.

A javasolt megfelelő intézkedések norvég hatóságok általi elfogadása arra utalt, hogy ezt követően az ipari K+F program alapján bármilyen támogatás odaítélésének a 217/94/COL határozat Hatóság általi elfogadásakor alkalmazandó K+F szabályoknak, azaz az 1994-es K+F iránymutatásoknak megfelelően kell történnie ⁽¹⁹⁾.

1.3. A projektek értékelése az ipari K+F programok támogatási rendszer alapján

A Hatóság, amikor a 60/06/COL határozatban a hivatalos vizsgálatot elindította, úgy vélte, hogy a négy projekt részére az ipari K+F program keretén belül kutatási és fejlesztési támogatást nyújtottak. Ez a program már 1994. előtt életbe lépett. Az új K+F iránymutatások 1994-ben történt elfogadását követően, a K+F rendszer alapján bármilyen támogatás odaítélésének az új szabályokkal összhangban kellett történnie. Ezért a Hatóság úgy vélte, hogy értelemszerűen az ipari K+F programok rendszere alapján odaítélt bármely támogatás, amelyik nem felel meg az 1994-es K+F iránymutatások rendelkezéseinek, a rendszer alkalmazási körén kívül esik. Következésképpen az intézkedés új egyedi támogatásnak minősül, és mint olyat, egyedileg kell bejelenteni a Hatóságnak.

A következőkben a Hatóság az 1994-es K+F iránymutatások rendelkezései alapján értékelni fogja, hogy a Turborouter számítógépes program fejlesztésével kapcsolatosan azonosított négy konkrét projekt esetében az ipari K+F programok elnevezésű rendszer alkalmazása az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdése c) pontjának megfelelően történt-e.

1.3.1. 40049. projekt – Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában (a Turborouter számítógépes szoftver első változata)

A 40049. „Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában mint ipari kutatás” projekt alá tartozó egyik alprojekt vezetett a Turborouter számítógépes szoftver első változatának kifejlesztéséhez. Az NKT a 40049. Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában megnevezésű projektet teljes egészében ipari kutatásként sorolta be.

Az ipari alapkutatás az 1994-es K+F iránymutatások 14.1. pontja (2) bekezdésében került meghatározásra, mint „olyan önálló elméleti vagy kísérleti munka, amelynek célja, hogy a tudományos vagy technikai törvények új vagy jobb megértését segítse elő, beleértve valamely iparágban vagy egy bizonyos vállalkozás tevékenységében történő felhasználásukat is.”

⁽¹⁹⁾ 1994 januárjában a Hatóság elfogadta az állami támogatások eljárási és anyagi jogi szabályainak elfogadásáról és kibocsátásáról szóló 4/94/COL határozatot (az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a 3. jegyzőkönyv 1. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó iránymutatások). Annak 14. fejezete a kutatásra és fejlesztésre szánt támogatásokkal foglalkozik, és nagyrészt egyezik a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott állami támogatások közösségi keretrendszerével. Ezt a határozatot kihirdették: Hivatalos Lap L 231., 1994.9.3., 1-84. oldal, valamint EGT-kiegészítés 32. szám, 1994.9.3., 1. oldal.

Bár a Turborouter kereskedelmi szoftver eszközzé vált, a Hatóság úgy véli, hogy az NKT által az első Turborouter számítógépes program kifejlesztéséhez vezető 40049. projekt „Az integrált szállítványozási és logisztikai láncok tervezéséhez és működtetéséhez szükséges módszerek és analitikai eszközök” elnevezésű alprojektjének juttatott finanszírozás a kutatás és fejlesztés olyan szakaszát érintette, amely az 1994-es K+F iránymutatások értelmében ipari kutatásnak minősül. A Hatóság a 60/06/COL határozatban megjegyezte, hogy amióta 1996 elején az alprojekt első szakaszában kifejlesztették az első szoftvert, a szoftvert továbbfejlesztették és forgalmazták is. Úgy tűnik azonban, hogy a 40049. projektnek nyújtott támogatás, amely többek között az első Turborouter szoftver kifejlesztését eredményezte, e tény alapján nem tekinthető a piachoz való közelség szempontjából az ipari kutatás szakaszánál közelebbinek, ahogy az NKT azt besorolta. A Hatóságnak nincs oka vitatni az NKT értékelését, miszerint „Az integrált szállítványozási és logisztikai láncok tervezéséhez és működtetéséhez szükséges módszerek és analitikai eszközök” elnevezésű alprojekt a tudományos és technikai törvények új vagy jobb megértését valósította meg, beleértve valamely iparágban vagy bizonyos vállalkozás tevékenységében történő felhasználását is, ami az 1994-es K+F iránymutatások értelmében ipari kutatásnak minősül.

Az NKT a 40049. projektnek, mint ipari kutatásnak, a projekt költségeinek 43,8 %-ával egyező összegben támogatást nyújtott. Ez az intenzitás kevesebb, mint az iránymutatások által megengedett maximális támogatásintenzitás, amely szerint „az ipari alapkutatás támogatásának szintje nem lehet több mint a projekt vagy program nettó költségeinek 50 %-a.”

A kutatási és fejlesztési tevékenységek támogatásintenzitásának kiszámítása céljából az 1994-es K+F iránymutatások 14.5.1. szakasza a következő támogatható költségekről rendelkezett:

- „— munkaerő költségek (kutatók, technikusok, egyéb kisegítő személyzet), a projekt megvalósításához szükséges teljes összegek összesítése;
- egyéb működési költségek (anyagköltségek, beszerzések, stb. költségei), ugyanilyen módon kiszámítva;
- eszközök és felszerelések, épület- és földhasználat;
- tanácsadás és hasonló szolgáltatások, beleértve a felvásárolt kutatói kapacitásokat, műszaki ismereteket, szabadalmakat, stb.;
- további általános költségek, amelyek közvetlenül az ösztönzött kutatási és fejlesztési projekt vagy program következtében merülnek fel.”

A norvég hatóságok által szolgáltatott információk szerint a projekt figyelembe vehető költségeinek a támogatás nyújtásakor történő megállapítására az 1994-es K+F iránymutatásokban előírt támogatható költség fogalom meghatározása kitér. A „Retningslinjer for Norges Forskningsråds behandling av brukerstyrte og næringsrettede prosjekter” 3. szakasza említette azokat a költségeket, amelyeket az NKT támogathatónak tekinthet, amikor kutatási és fejlesztési támogatás odaítélését értékeli valamely projekt számára. Ezek tartalmazzák a munkaerő költségeket (a K+F személyzet, azaz a projekthez kötődő és annak megvalósításához szükséges kutatók, technikusok és asszisztensek fizetését és társadalombiztosítási költségeit), a K+F szolgáltatások megvásárlását (tanácsadás és hasonló szolgáltatások), a működési költségeket (beleértve az anyagköltségeket és egyéb a projekttel közvetlenül összefüggő és a befejezéséhez szükséges működési költségeket), valamint eszközöket és felszereléseket, amennyiben azokat csak kutatásra és fejlesztésre használják. Így a Hatóság úgy véli, hogy a támogatható költségek leírása megfelel az 1994-es K+F iránymutatásokban kikötött fogalom meghatározásnak.

A projektet kizárólag a Marintek kutatóintézet valósította meg, a kutatás és fejlesztés e szakaszában magánvállalkozások további részvétele vagy az azokkal való együttműködés nélkül.

A hivatalos vizsgálat elindításáról szóló határozatban már említésre került, hogy az 1994-es K+F iránymutatások alapján, valamint következésképpen az ipari K+F programok elnevezésű támogatási rendszer rendelkezései szerint, a kutatás eredményeinek terjesztésére nem vonatkozott írásbeli kötelezettség. Tehát, még ha a panaszos azon állítása igaz is volt, hogy a kutatás eredményeit nem terjesztették, és a Marintek kutatóintézet megkapta a program értékesítésére vonatkozó tulajdonjogot, ez nem mond ellent a támogatás odaítélésének időpontjában alkalmazandó K+F iránymutatások rendelkezéseinek.

Ezen okoknál fogva a Hatóság úgy véli, hogy a 40049. projektnek nyújtott támogatás a Hatóság 1994-es K+F iránymutatásainak 14. fejezete alapján módosított ipari K+F programok elnevezésű rendszer alá tartozik. A támogatást ezért az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdése c) pontjának megfelelően nyújtották.

1.3.2. A Turborouter számítógépes program további felhasználásával kapcsolatos projektek

1.3.2.1. A Hatóság által a 60/06/COL határozatban kifejtett kétségek

2000-ben az NKT három olyan K+F projekt részére hagyta jóvá kutatási és fejlesztési támogatás nyújtását, amelyek a Turbo-router számítógépes program felhasználásával és továbbfejlesztésével voltak kapcsolatosak: 138811. „AlgOpt” projekt, 144265. „II. hajónapló” projekt, valamint 144214. „Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára” projekt.

A hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló 60/06/COL határozatban a Hatóság kifejezte kétségeit a kutatási és fejlesztési projektek kísérleti fejlesztésként történő besorolásával kapcsolatban, valamint az egyes kutatási kategóriákban az egyes projektek különböző részeinek besorolásával kapcsolatban. A Hatóság vitatta továbbá a támogatásintenzitások tiszteletben tartását, illetve azt, hogy a projektek finanszírozása az 1994-es K+F iránymutatások rendelkezéseivel összhangban, és következésképpen az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban történt-e. A Hatóságnak kétségei voltak afelől, hogy a magánrésztvevők pénzügyi hozzájárulásai, amelyeket többnyire természetben fizettek ki, valóban a kutatási és fejlesztési projektek fejlesztéséhez kapcsolódó munkaórákat egyenlítették-e ki, vagy ellenkezőleg, az érintett vállalkozások működési költségeit fedezték.

1.3.2.2. A K+F iránymutatások alkalmazandó rendelkezései

Az NKT mindhárom projektet kísérleti fejlesztési tevékenységnek sorolta be. Az 1994-es K+F iránymutatások 14.1. pontjának (2) bekezdésében a kutatás három kategóriáját különböztették meg: alap-, ipari alap-, valamint alkalmazott kutatás és fejlesztés. Az alkalmazott kutatás és fejlesztés felelt meg az 1996-os K+F iránymutatások elfogadása óta használatos kísérleti fejlesztés fogalmának. E rendelkezés szerint az alkalmazott kutatás „olyan kutatást vagy kísérleti munkát foglal magában, amely az ipari alapkutatás új tudás megszerzésére irányuló eredményeit azzal a céllal használja fel, hogy elősegítse olyan konkrét gyakorlati célok elérését, mint például új termékek, gyártási eljárások vagy szolgáltatások megvalósítása. Kijelenthető, hogy rendes esetben az első prototípus létrehozásával ér véget.” A fejlesztés úgy tekinthető, mint ami tartalmazza az „alkalmazott kutatáson alapuló munkát, amely célja új vagy alapvetően továbbfejlesztett termékeket, gyártási eljárásokat vagy szolgáltatásokat létrehozni az ipari alkalmazás és a kereskedelmi hasznosítás szakaszáig, de azt nem magában foglalva.”

Az 1994-es K+F iránymutatások 14.4. szakasza megállapítja a megengedhető támogatásintenzitásokat. „Az elfogadható támogatásintenzitást az EFTA Felügyeleti Hatóság eseti alapon állapítja meg. A megállapítás figyelembe veszi a projekt vagy program természetét, a vele járó technikai vagy pénzügyi kockázatot, az európai ipar versenyképességével kapcsolatos általános politikai megfontolásokat, valamint a verseny torzulásának kockázatát és az EGT-megállapodás Szerződő Felei közötti kereskedelemre gyakorolt hatását. E kockázatok általános értékelése arra vezette az EFTA Felügyeleti Hatóságot, hogy úgy vélje, az ipari alapkutatás magasabb szintű támogatásra jogosult, mint az alkalmazott kutatási és fejlesztési tevékenységek, amelyek szorosabban összefüggnek a K+F eredmények piaci bevezetésével, és így a piacon, amennyiben támogatásban részesülnek, könnyebben torzíthatják a versenyt és a kereskedelmet”. E tényezőket figyelembe véve az 1994-es K+F iránymutatásokban leszögezik, hogy az ipari alapkutatás támogatásának szintje nem lehet nagyobb, mint a projekt bruttó költségeinek 50 %-a, és úgy tartják, hogy amilyen mértékben a támogatott tevékenység közelebb kerül a piachoz, úgy kell a támogatás szintjének is csökkennie. A kísérleti fejlesztési tevékenységek esetében csak az 1996-os K+F iránymutatásokban a megengedhető bruttó támogatásintenzitást a támogatható költségek 25 %-ában rögzítették.

1.3.2.3. Vizsgálat arra vonatkozóan, hogy a támogatást a K+F iránymutatásokkal összhangban nyújtották-e, illetve, hogy a támogatással visszaéltek-e

a) Kísérleti fejlesztési tevékenységként történő besorolás

A fentiekben említésre került és a 60/06/COL határozatban részletesen kifejtésre került, hogy a Hatóságnak kétségei vannak a 138811. „AlgOpt” projekt, a 144265. „II. hajónapló” projekt, valamint a 144214. „Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára” projekt kísérleti fejlesztési tevékenységként történő besorolását illetően.

A 60/06/COL határozatban a Hatóság kifejezte kétségeit az ilyen jellegű információtechnológiai projektek esetében valamely termék kísérleti szakasza és a kereskedelmi végtermék közötti különbségre vonatkozóan. A norvég hatóságok nem tették világossá, hogy miben áll ez a különbség. A norvég hatóságok azonban hangsúlyozták, hogy a projektek besorolása a NKT projekt értékelésre vonatkozó eljárásainak és iránymutatásainak megfelelő alapos értékelésen alapszik. A szolgáltatott információk szerint ezen iránymutatások magukban foglalják a Hatóság K+F iránymutatásainak rendelkezéseit.

Az NKT kifejtette, hogy létezik az NKT tevékenységeinek egy belső minőségbiztosítási rendszere, amit DOKSY-nak neveztek el. A DOKSY magában foglalja az NKT által követett iránymutatások, eljárások és gyakorlatok széles körű dokumentációját. Az egyik ilyen dokumentum a kiválasztott projektek esetében alkalmazott támogatásintenzitás meghatározásáról szóló iránymutatás. E DOKSY-5-6-1-4-IE számú, „Støtteandel etter EØS-bestemmelse” (támogatásintenzitások az EGT-szabályok szerint) elnevezésű belső dokumentum megfelel a Hatóság K+F iránymutatásainak. A dokumentum a Hatóság K+F iránymutatásaiban szereplő különböző K+F szakaszok fogalom meghatározásainak megfelelően alkalmazza a fogalom meghatározásokat és a megfelelő támogatásintenzitásokat. Az NKT-től támogatásban részesülő valamennyi projekt értékelése és besorolása a DOKSY iránymutatásokon alapszik.

1999. óta a DOKSY 5-6-1-4-IE-n túlmenően valamennyi projektet a „Provis” számítógép-alapú rendszer felhasználásával is értékeli, amit a 5-6-1-2-EE számú „Projektvurdering i Provis” Doksy ismertet. A Provis rendelkezései szerint az egyes projekteket tizenegy különböző szempont szerint értékeli⁽²⁰⁾. Az egyes szempontok esetében a Provis több kritérium vagy jellegzetesség alkalmazását írja elő annak jellemzése

⁽²⁰⁾ A Provis projekt értékelési iránymutatásai több szempontot vesznek figyelembe: (i) a projekt általános minőségét, (ii) a projekt olyan jelentős kritériumok alapján történő értékelését, mint az innovációs szint, a kutatási szint és tartalom, nemzetközi vonatkozás, üzleti érték, társadalmi-gazdasági hatások, kockázat, (iii) a támogatás hatását, (iv) a program szempontjából értékelt és a szakértelem területén betöltött jelentőségét, valamint (v) a támogathatóságot.

érdekében, hogy a projekt milyen mértékben felel meg a szempontoknak. A kutatási kategóriák besorolásával kapcsolatos egyik legfontosabb szempont a kutatási tartalom.

Az iránymutatás arra vonatkozó leírásában, hogyan kell értékelni valamely projekt kutatási tartalmát az 5-6-1-2-IE számú Doksy-ban, az iránymutatás kiemeli, hogy „A kutatási tartalom jelzi a projekt milyen mértékben hoz létre új tudást”. Az NKT által szolgáltatott információk szerint ez a kritérium közvetlenül összefügg a K+F iránymutatásokban szereplő leírással, ahol az előírás az, hogy a tevékenység „célja az új tudás megszerzése” kell, hogy legyen.

Az NKT tájékoztatta a Hatóságot, hogy a projektek értékelése teljes alapossággal az NKT projekt értékelésre vonatkozó eljárásainak és iránymutatásainak megfelelően, egészen pontosan a Doksy és Provis belső dokumentumaiban meghatározott előírások alapján, a K+F iránymutatásokkal összhangban történt.

A hivatalos vizsgálati eljárás előtt és során szolgáltatott információk alapján a Hatóság nem vont le olyan következtetést, hogy rosszul vezették volna, vagy nem megfelelően értékelték volna a projekteket. Erre utaló meggyőző bizonyíték hiányában, valamint a fent leírt eljárások és az NKT-nak dolgozó szakképzett alkalmazottak szakértelme fényében a Hatóság nem talált alapot azon következtetés levonására, hogy a projektek értékelése kísérleti fejlesztésként pontatlan lenne.

b) A kedvezményezett vállalkozások részvétele és a támogatásintenzitások

A norvég hatóságok a fentiekben, az e határozat 4.1.2. szakaszában említett módon tisztázták a projektek finanszírozására vonatkozó adatokat.

A Hatóság a hivatalos vizsgálati eljárás elindításáról szóló 60/06/COL határozatban kifejezte kétségeit a kutatási projektben résztvevő társaságok részvételével kapcsolatosan. Véleménye szerint az tűnne indokoltnak, hogy ha azt feltételeznék, hogy a munka nagy részét a Marintek kutatóintézet saját személyzete végezte el, ami elvileg arra utalna, hogy a szoftver végső felhasználójaként résztvevő hajózási társaságok alkalmazottainak a részvétele valószínűleg a felhasználói igények meghatározásával és/vagy bizonyos mértékben a teszteléssel lehetett kapcsolatos. Ezért a Hatóság megkérdőjelezte, vajon megnövelték-e a teljes projekt költségek adatait annak érdekében, hogy láthatólag több állami finanszírozásban részesüljenek.

A norvég hatóságok másolatokat szolgáltattak a Hatóságnak azokról, a projekt költségeit – beleértve a résztvevő személyek igazolását, személyenként a ledolgozott munkaórák számát, valamint a projekt számlát terhelő óránkénti költséget – részletező kifizetés-igénylési beszámolókról, amiket a résztvevő vállalkozásoknak évente háromszor kellett benyújtaniuk az NKT-nak. A norvég hatóságok által nyújtott magyarázat szerint ezeket a beszámolókat a projektért felelős személy írja alá, és az év végén hiteles könyvelő ellenőrzi, majd írja alá. A Hatóságnak nincs oka vitatni e beszámolók hitelességét, amelyek alapján nyújtották a kutatási és fejlesztési támogatásokat a kedvezményezett vállalkozásoknak.

Bár általában véve lehetne azzal érvelni, hogy a kutatási projektek fejlesztése során kívánatos lenne bizonyos szabályozás a kifizetés-igénylési beszámolók pontosságának vizsgálata érdekében, a Hatóság úgy véli, hogy az NKT megfelelően alkalmazta az 1994-es K+F iránymutatások rendelkezéseit, amelyek nem írják elő további ellenőrzések elvégzését.

1.4. Következtetés

Az iménti értékelés alapján a Hatóság úgy véli, hogy a fent említett kutatási és fejlesztési projekteknek a támogatást a létező ipari K+F programok elnevezésű támogatási rendszer rendelkezéseinek megfelelően nyújtották, ami az alkalmazandó K+F iránymutatásokkal összhangban van. A Hatóság e hivatalos vizsgálati eljárás során nem tudta megállapítani, hogy a 40049. „Stratégiai tevékenységek a tengeri szállításban és logisztikában” projekt, a 138811. „AlgOpt” projekt, a 144265. „II. hajónapló” projekt, valamint a 144214. „Szállítási menetrendek optimalizálási eljárásainak könyvtára” projekt kapcsán kutatási és fejlesztési támogatásban részesült kedvezményezettek a támogatást a támogatási rendszer vagy az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontját sértve használták volna fel.

Mivel a projektek az ipari K+F programok elnevezésű rendszer keretein belül, és nem egyedileg részesültek állami támoga-

tásban, nincs szükség annak értékelésére, hogy a támogatás összeegyeztethető lett volna-e, amennyiben a rendszeren kívül ítélték volna oda,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az EFTA Felügyeleti Hatóság a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (2) bekezdése értelmében, a Norvég Kutatási Tanács által a Turborouter számítógépes szoftver fejlesztésével kapcsolatos kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatás vonatkozásában folytatott hivatalos vizsgálati eljárás lezárásáról határozott, mert a támogatást a létező ipari K+F programok támogatási rendszernek megfelelően, az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, valamint a kutatást és fejlesztést szolgáló állami támogatásokról szóló iránymutatásokkal összhangban nyújtották.

2. cikk

E határozat címzettje a Norvég Királyság.

3. cikk

Csak az angol nyelvű változat hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2007. április 18-án.

Az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Bjørn T. GRYDELAND
elnök

Kurt JÄGER
testületi tag